

Οι πράξεις πιο δυνατές από τις λέξεις

Φίλες και φίλοι,

Όλον αυτόν τον καιρό που προχωράμε μαζί, έχουμε κτίσει μια έντιμη σχέση ειλικρίνειας και αξιοπρέπειας.

Από τις εκλογές του 2019 και για 18 μήνες είχα την τιμή ως μέλος της κυβέρνησης να υπηρετώ την πατρίδα μου από τη θέση του Αναπληρωτή Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου. Πιστεύω ότι είναι σημαντικό να σας ενημερώσω για την πορεία και το έργο που άφησα σ' αυτόν τον πολύ δύσκολο τομέα, ως βουλευτής που εσείς εμπιστευτήκατε. Η λογοδοσία είναι καθήκον και υποχρέωση του πολιτικού. Είναι συστατικό στοιχείο της δημοκρατίας, της διαφάνειας και της αξιοπιστίας. Αξιοπιστίας που χτίζεται κάθε μέρα με κάθε δράση.

Προσφυγικό και παράτυπη μετανάστευση: Πρόκληση για κυβερνήσεις και πολίτες

Το μεταναστευτικό είναι ένα από τα κρισιμότερα ζητήματα της εποχής μας. Είναι φαινόμενο πολύπλοκο και πολύπλευρο με εθνική και διεθνή διάσταση. Οι αιτίες και οι επιπτώσεις του είναι γεωπολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές.

Ο ΟΗΕ εκτιμά ότι το μεταναστευτικό θα είναι ένα από τα πρώτα και σοβαρότερα ζητήματα στην ιεραρχία των κρισιμότερων θεμάτων του 21ου αιώνα. Μια πραγματικά μεγάλη πρόκληση για κυβερνήσεις και πολίτες.

Καμία χώρα στον κόσμο από εκείνες που υφίστανται μεταναστευτική-προσφυγική πίεση, δεν έχει καταφέρει να αντιμετωπίσει το μεταναστευτικό – προσφυγικό οριστικά και αμετάκλητα. Απαιτείται διαρκής προσπάθεια, συντονισμός και συνεργασία σχεδόν όλων των φορέων του κράτους, καθώς το προσφυγικό και η λαθραία μετανάστευση αφορούν και επηρεάζουν:

- α) την ασφάλεια, δημόσια και εθνική
- β) την οικονομία
- γ) την κοινωνική και εκπαιδευτική πολιτική
- δ) τη δημόσια υγεία, ακόμα και
- ε) τη λειτουργία της δημοκρατίας

Η εθνική και η διεθνής πτυχή του μεταναστευτικού είναι αλληλένδετες. Είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος. Η Ευρώπη, ως χώρος σταθερότητας, ευημερίας και δημοκρατίας, είναι και θα παραμείνει ιδιαίτερα επιθυμητός προορισμός των μεταναστευτικών ροών. Αυτό ισχύει

ακόμα περισσότερο για την πατρίδα μας.

Η Ελλάδα είναι χώρα σύνορο μεταξύ Δύσης και Ανατολής, μεταξύ του τελικού προορισμού και του σημείου εκκίνησης των μεταναστευτικών κυμάτων.

Η μεταναστευτική – προσφυγική πρόκληση για την Ελλάδα γίνεται ακόμα μεγαλύτερη, καθώς:

- α) έχουμε έναν πολύ δύσκολο γείτονα, την Τουρκία η οποία έχει δείξει ότι δε διστάζει να εκμεταλλεύεται τον πόνο και τις ελπίδες εκατομμυρίων ανθρώπων – μεταναστών και προσφύγων – για να τους μετατρέψει σε «εργαλείο» προώθησης δικών της γεωπολιτικών συμφερόντων και επιδιώξεων. Το προσπάθησε τον Μάρτιο του 2020 στον Έβρο, αλλά ήμασταν εκεί. Όρθιοι και αποφασισμένοι προστατεύσαμε τα σύνορα και το έδαφος της πατρίδας μας και της Ευρώπης, και
- β) η ευρύτερη περιοχή μας «παράγει» μεταναστευτικά και προσφυγικά κύματα.

Οι αιτίες για το φαινόμενο αυτό είναι πολλές: δημογραφική έκρηξη στις γειτονικές χώρες, αδύναμες οικονομίες με πολλά δομικά προβλήματα, αυταρχική διακυβέρνηση με μεγάλο έλλειμμα δημοκρατίας και αποτελεσματικότητας, κρίσεις και συγκρούσεις στο εσωτερικό αλλά και στα εξωτερικά σύνορα των κρατών της περιοχής, διαρκής επιδείνωση του περιβάλλοντος λόγω κλιματικής αλλαγής με πολύ αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία και στην, ήδη κακιά, ποιότητα ζωής

Όλα αυτά επιβεβαιώνουν ότι για την πατρίδα μας το μεταναστευτικό αποτελεί μια διαρκή γεωπολιτική πρόκληση. Για την καλύτερη αντιμετώπισή της, η Ελλάδα μαζί με τις εθνικές προσπάθειες χρειάζεται τη διεθνή και, πρωτίστως, την ευρωπαϊκή συνεργασία – βοήθεια και έμπρακτη αλληλεγγύη. Χρειαζόμαστε λοιπόν μια αποτελεσματική εξωτερική πολιτική μετανάστευσης που θα προστατεύει τα σύνορα και θα σέβεται την ανθρώπινη ζωή.

Στο μεταναστευτικό από την πρώτη μέρα ακολουθήσαμε πολιτική δημοκρατικής αυστηρότητας που θα συνθέτει την προστασία της εθνικής συνοχής και ασφάλειας με το σεβασμό στην ανθρώπινη ζωή και στις διεθνείς υποχρεώσεις μας.

Η αποστολή

Η διαμόρφωση και εφαρμογή μιας εξωστρεφούς διεθνούς πολιτικής στο μεταναστευτικό υπέρ των συμφερόντων της πατρίδας μας, ήταν η αποστολή που μου ανέθεσε ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης.

Ήταν ο στόχος που τότε ονομάσαμε «διεθνοποίηση του μεταναστευτικού ζητήματος».

Αυτήν την αποστολή υπηρέτησα ως Αναπληρωτής Υπουργός στην αρχή στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και από τον Ιανουάριο του 2020 στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

Εργάστηκα με αφοσίωση και συνέπεια. Αθόρυβα, και πιστεύω ουσιαστικά και αποτελεσματικά.

Σήμερα, μετά από σχεδόν δύο χρόνια επίμονης και σκληρής δουλειάς η διεθνής εικόνα και το διεθνές κύρος της Ελλάδας στο μεταναστευτικό ζήτημα είναι στο υψηλότερο σημείο από ποτέ. Σε σύγκριση μάλιστα με εκείνην που παραλάβαμε ως Κυβέρνηση από το ΣΥΡΙΖΑ, είναι πραγματικά «η ημέρα με τη νύχτα».

Η Ελλάδα είναι πλέον ένας εταίρος με ξεκάθαρες απόψεις, συγκροτημένες θέσεις, σαφείς στόχους, επεξεργασμένο σχέδιο, συνεπή στάση και σοβαρές πρωτοβουλίες με συγκεκριμένο περιεχόμενο και αποτέλεσμα.

Οι στόχοι

Στο πλαίσιο της εντολής του Πρωθυπουργού καθόρισα εξ' αρχής τρεις συγκεκριμένους στόχους:

1. Την αποκατάσταση και περαιτέρω **αναβάθμιση** της διεθνούς **αξιοπιστίας** της Ελλάδας στο εξωτερικό.
2. Την **ενίσχυση** των διεθνών συνεργασιών για **στήριξη της Ελλάδας** με χρηματοδοτήσεις, υποδομές, έμπυχο δυναμικό και τεχνογνωσία προκειμένου να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τα κύματα προσφύγων και παράτυπων μεταναστών.
3. **Ισότιμη συμμετοχή** και **ανάληψη νέων πρωτοβουλιών και δράσεων** για την προώθηση συγκεκριμένων προτεραιοτήτων της Ελλάδας στη δύσκολη διαπραγμάτευση για τη διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού Συμφώνου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Οι δράσεις

Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό:

- α) εκατοντάδες καλά προετοιμασμένες συναντήσεις με ξένους αξιωματούχους και υπουργούς περίπου 40 κρατών καθώς και επικεφαλής διεθνών οργανισμών όπως η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR), ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (IOM), η UNICEF, ο Οργανισμός Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλάκης

(FRONTEX), η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO), πρέσβεις και ειδήμονες διεθνούς κύρους.

- β) δεκάδες συμμετοχές και εκπροσωπήσεις της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε διεθνείς οργανισμούς, διεθνή συνέδρια και φόρουμ διαλόγου και συνεργασιών.
- γ) μακρά σειρά στοχευμένων συνεντεύξεων και παρεμβάσεων σε διεθνή μέσα μαζικής ενημέρωσης καθώς και αρθρογραφία στον διεθνή τύπο με σκοπό τη προβολή και τη προώθηση των ελληνικών απόψεων, προτεραιοτήτων και πρωτοβουλιών.

Επιπλέον:

- δ) Προώθησα με σχέδιο και επιμονή πρωτοβουλίες συμμαχιών με άλλες χώρες. Οι ενέργειες αυτές απέδωσαν:

- την πενταμελή ομάδα των μεσογειακών κρατών πρώτης γραμμής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ελλάδα – Ισπανία – Ιταλία – Μάλτα – Κύπρος). Η συγκρότηση αυτής της ομάδας κρατών είναι πολύ σημαντική για την Ελλάδα και τα συμφέροντά της στο μεταναστευτικό – προσφυγικό. Πρόκειται για ιδιαίτερη επιτυχία καθώς οι πέντε αυτές χώρες απαιτούν τη δίκαιη κατανομή του μεταναστευτικού βάρους στην Ευρώπη. Η αλληλεγγύη δεν είναι μόνον χρηματοδότηση. Πρέπει να εκδηλώνεται και με τη μετεγκατάσταση μεταναστών, δηλαδή με τη μεταφορά βάρους από την Ελλάδα σε άλλα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- την τριμερή ομάδα κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης της Ανατολικής Μεσογείου (Βουλγαρία – Ελλάδα – Κύπρος). Σκοπός μου ήταν με αυτήν την ομάδα κρατών να συντηρούμε διαρκώς μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ενδιαφέρον για τα προβλήματα που προκαλούσαν στην Ανατολική Μεσόγειο οι μεταναστευτικές ροές κυρίως από τη Τουρκία. Εάν δεν το κάναμε αυτό τη «μερίδα του λέοντος» στη προσοχή και το ενδιαφέρον της Ευρώπης θα είχαν μόνο η Κεντρική και Δυτική Μεσόγειος σε βάρος της δικής μας υπερφορτωμένης περιοχής.

- ε) Διαμορφώθηκαν και συμφωνήθηκαν πλαίσια συνεργασίας και κοινά προγράμματα δράσης της Ελλάδας με πολύ σημαντικές χώρες στην Ευρώπη αλλά και πέραν της Ευρώπης. Ενδεικτικά αναφέρω τις συνεργασίες με την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Βουλγαρία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, τη Δανία, την Ελβετία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τις ΗΠΑ, το Λουξεμβούργο, τον Καναδά, την Πορτογαλία, τη Σερβία. Επιπλέον βελτιώθηκε η συνεργασία με χώρες όπως το Αφ-

γανιστάν, το Πακιστάν, την Ινδία, με τις οποίες πρέπει πολλά ακόμα να γίνουν στον τομέα του μεταναστευτικού.

στ) Συντάχθηκε, υπεγράφη και κυρώθηκε μετά από πολλά χρόνια αδράνειας Συμφωνία Έδρας Φιλοξενούσας Χώρας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) και της Ελλάδας. Αποτέλεσμα αυτής της Συμφωνίας ήταν να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του EASO για την Ελλάδα κατά 10 εκατ. ευρώ φτάνοντάς έτσι τα 36 εκ ευρώ και να διπλασιαστούν οι θέσεις εργασίας στην Ελλάδα, από 500 σε 1,000. Ήταν μια πολύ ουσιαστική συμβολή στις προσπάθειες της ελληνικής Υπηρεσίας Ασύλου.

ζ) Η Ελλάδα, παρά τη λυσσώδη αντίθεση της Τουρκίας, έγινε δεκτή ως παρατηρητής και αύριο θα είναι πλήρες μέλος στο Διεθνές Κέντρο Μεταναστευτικής Πολιτικής που εδρεύει στη Βιέννη (ICMPD). Πρόκειται για διεθνή οργάνωση με μεγάλη επιρροή στα μεταναστευτικά πράγματα στην Ευρώπη. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα είχε μείνει εκτός αυτού του ισχυρού Οργανισμού, ενώ αντίθετα η Τουρκία είχε ενταχθεί πολλά χρόνια πριν.

Τα αποτελέσματα

Οι δράσεις αυτές μαζί με την διαρκή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση και συγκεκριμένα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Commission) που έγιναν αθόρυβα με σχέδιο, συνέπεια και επιμονή, συνέβαλαν και οδήγησαν σε χειροπιαστά αποτελέσματα.

Συνοψίζονται ως εξής:

1. Στη **θεαματική μείωση των μεταναστευτικών ροών** προς την Ελλάδα κατά σχεδόν 90%.
 - Σε αυτό, πέραν της διεθνούς στήριξης προς στην Ελλάδα και της πίεσης προς την Τουρκία, πρωτίστως έχουν συμβάλει οι γυναίκες και οι άνδρες της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος και -όταν και όπου απαιτήθηκε- των Ενόπλων Δυνάμεων. Πρέπει εδώ να τονιστεί η άψογη συνεργασία μας με τα Υπουργεία Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη και Ναυτιλίας. Η προσπάθεια ήταν πάντα κοινή όπως και οι προκλήσεις που αντιμετωπίσαμε. Μόνο κίνητρο και σκοπός μας η προστασία του εθνικού συμφέροντος.
2. Στην **αναχώρηση από την Ελλάδα** για διάφορες χώρες της Ευρώπης σχεδόν **5.000 παράτυπων μεταναστών και προσφύγων** (ασυνόδευτοι ανήλικοι, παιδιά με προβλήματα υγείας μαζί με τα μέλη των οικογενειών τους, αιτούντες άσυλο για επανένωση με τις οικογένειές τους). Αυτό επετεύχθη τον τελευταίο χρόνο παρά τα πρακτικά εμπόδια που προκαλούσε η πανδημία του Covid-19.
3. Στην **σταθερή αναβάθμιση και ισχυροποίηση της Ελλάδας** μέσα στην Ευρώπη που, μαζί και με τις συμμαχίες που «κτίσαμε», καταφέραμε:
 - Να γίνει θεμελιώδης αρχή για το νέο Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Μετανάστευσης η έμπρακτη αλληλεγγύη προς τις χώρες της πρώτης γραμμής
 - Να προβλεφθεί έκτακτος μηχανισμός στήριξης και αλληλεγγύης προς την Ελλάδα σε περίπτωση μεταναστευτικών κρίσεων όπως αυτή που ζήσαμε τον περασμένο Μάρτιο στον Έβρο.
 - Να συμπεριληφθεί στην προτεινόμενη μεταναστευτική πολιτική της Ευρώπης μηχανισμός για μια στιβαρή πολιτική επιστροφών/επαναπατρισμού μεταναστών στις χώρες προέλευσης και καταγωγής τους.
 - Να υιοθετηθεί η αρχή της ευελιξίας για τις χώρες που αντιμετωπίζουν καταστάσεις «ανωτέρας βίας» όπως σε συνθήκες ξαφνικής και μεγάλης μεταναστευτικής πίεσης.

Παρά τα θετικά αυτά βήματα, τόνισαμε με σταθερή αποφασιστικότητα στους ευρωπαϊούς εταίρους μας ότι η Ελλάδα δεν θα συμφωνήσει σε μια ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης και ασύλου σε βάρος των κρατών πρώτης γραμμής όπως η χώρα μας. Δεν θα δεχτούμε περισσότερες υποχρεώσεις και λιγότερα δικαιώματα για χειροπιαστή αλληλεγγύη.

Κάναμε ξεκάθαρη προς όλους τη θεμελιώδη διαπραγματευτική μας αρχή : «**Τίποτα δεν πρέπει να θεωρείται συμφωνημένο εάν προηγουμένως δεν συμφωνήσουμε σε όλα**» «nothing is agreed until everything is agreed».

Περηφάνια για το έργο μας

Πιστεύω ότι αυτή η διαδρομή επίμονης, έντιμης και αποτελεσματικής δουλειάς, συνέβαλε ώστε η Ελλάδα να κάνει στέρεα θετικά βήματα για την ενίσχυση του διεθνούς κύρους και του ρόλου της στο μεταναστευτικό/προσφυγικό.

Η χώρα μας δεν είναι πια εύκολος στόχος επικρίσεων από τις Βρυξέλλες και άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Η Ελλάδα δεν είναι πια «ξέφραγο αμπέλι». Το αποδείξαμε περίτρανα τον περασμένο Μάρτιο στον Έβρο, όταν αποτρέψαμε την ενορχηστρωμένη από την Τουρκία απόπειρα μαζικής λαθραίας παραβίασης των συνόρων μας.

Η χώρα μας έχει μπει σε πιο ήρεμα νερά. Αυτό όμως δεν σημαίνει εφησυχασμό. Αντίθετα, οφείλουμε να είμαστε πάντα σε εγρήγορση καθώς οι συνθήκες στην ευρύτερη περιοχή μας είναι τέτοιες που ουδείς μπορεί να αποκλείσει την ανάδυση μιας νέας μεταναστευτικής κρίσης.

Αυτό που αξίζει τώρα να συγκρατηθεί είναι ότι το 2020 ήταν η χρονιά της ευρωπαϊκής και διεθνούς αναγνώρισης της Ελλάδας ως σημαντικού παράγοντα και συνδιαμορφωτή εξελίξεων στα μεταναστευτικά ζητήματα.

Το πετύχαμε έχοντας ως γνώμονα την αρχή της αδιαπέραστης ασφάλειας των συνόρων μας μαζί με το σεβασμό στην ανθρώπινη ζωή και στα ανθρώπινα δικαιώματα. Το πετύχαμε εφαρμόζοντας στην πράξη την αρχή του δημοκρατικού μέτρου και της δημοκρατικής αυστηρότητας. Μιας αρχής που τιμώ και υπηρετώ σε όλη τη διάρκεια της πολιτικής μου διαδρομής. Θα συνεχίσω να το πράττω με επιμονή και πίστη. Χωρίς εκπτώσεις. Έτσι με γνωρίσατε. Έτσι πιστεύω ότι κέρδισα την πολύτιμη στήριξη και εμπιστοσύνη σας.

Προχωράμε Μαζί

Αυτός είναι ένας σύντομος γενικός απολογισμός της δράσης για την προώθηση στο εξωτερικό των συμφερόντων της Ελλάδας για το μεταναστευτικό. Θα μπορούσαν πολλά ακόμα να ειπωθούν αλλά ο σκοπός του ενημερωτικού αυτού σημειώματος δεν είναι μια εξαντλητική παρουσίαση πεπραγμένων.

Από την πιο σημαντική θέση που μπορεί να έχει κάποιος που συμμετέχει στα δημόσια πράγματα και στη δημοκρατική λειτουργία, εκείνη του βουλευτή, του μέλους της Βουλής των Ελλήνων, συνεχίζω με όλες μου τις δυνάμεις την εκπροσώπηση της εκλογικής μου περιφέρειας. Δίπλα στους συμπολίτες μου αναζητώντας λύσεις στα προβλήματα που εκείνοι, οι οικογένειές τους, οι δικοί τους άνθρωποι αλλά και οι κοινότητες και οι Δήμοι τους αντιμετωπίζουν.

Η εποχή της πανδημίας κάνει την υποχρέωση αυτή ακόμα πιο επιτακτική. Προσβλέποντας ότι σύντομα θα αφήσουμε τις οθόνες των τηλεδιασκέψεων για να βρεθούμε και πάλι από κοντά, μαζί, σας ευχαριστώ θερμά για την αγάπη και τη συγκινητική υποστήριξή σας.

Κλείνοντας αυτό το σημείωμα θέλω να ευχαριστήσω τον Πρωθυπουργό, Κυριάκο Μητσοτάκη, για την εμπιστοσύνη του.

**Μαζί με τη μεγάλη
παράταξή μας συνεχίζουμε
δυνατά, για την Πατρίδα
και τον Πολίτη**

